

MD-4300, or.Căușeni, str.Ștefan cel Mare, nr.86, tel.2-25-65, 93-0-99, e-mail:jca@justice.md

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
adresa: mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, nr. 28
MD-2004

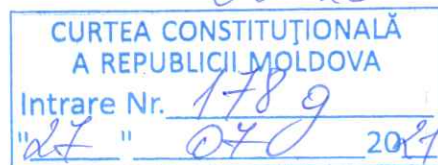
Judecătoria Căușeni (sediul Central) Vă expediază pentru examinare sesizarea depusă de avocatul Ion Cîrlig, în interesele contestatarului Arion Nicolae, privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului **53 alin. (2¹) și (2²)** din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, prin prisma dispozițiilor articolelor **16 și 18** din Constituția Republicii Moldova, înaintată în cadrul examinării cauzei contravenționale nr. **5r-58/2020 (4-20162655-18-5r-24122020)** intentată la contestația lui **Arion Nicolae** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 5155429 din 17.12.2020 și a deciziei de sancționare în baza articolului **231¹** din Codul contravențional.

Anexă: Încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din **28 aprilie 2021** pe 2 file;

Sesizarea avocatului Ion Cîrlig pe 11 file.

Judecătorul
Judecătoriei Căușeni (sediul Central)

Ina ȚÎBÎRNĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str.Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova.

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

Prezentată în conformitate cu articolul 135 al.(1) lit.a) și g) din Constituție

I.-AUTORUL SESIZĂRII

1.Nume/Denumire : CÎRLIG

2.Prenume : ION

3.Funcția: Avocat

II - OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are drept obiect de examinare dispozițiilor legale cuprinse în:

- în art.53 al.2/1 a Legii nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier cu modificările ulterioare.

- în art.53 al.2/2 a Legii nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier cu modificările ulterioare.

- art.2 - scopul legii contravenționale, art.6 - principiul egalității în fața legii, art.7 - principiul dreptății, din Codul Contravențional al RM nr.218 adoptat la 24.10.2008.

În raport cu prevederile art.1 al.(3), art.4, art.7, art.8, art.16, art.20, art.23, art.26, art.27, art.54 și art.114 din Constituția Republicii Moldova.

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. La Judecătoria Căușeni se află pe rol Contestația cet. Arion Nicolae depusă la 12.01.2021 în temeiul art.7, art.14, art.441 al.1 lit.a) din Codul Contravențional împotriva procesului contravențional și Deciziei supra cauzei contravenționale, întocmită la 02.01.2021 ora 06.39 în prisma art.231/1 a Codului Contravențional, temei, încălcarea prevederilor art.53 al.2/1 a Legii nr.131 din 07-06-2007 cu modificările ulterioare.

Prezenta cauză este în curs de examinare.

IV - EXPUNEREA PRETEINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI,PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.1. Republica Moldova a proclamat protejarea și promovarea drepturilor omului,drept principii democratice fundamentale.

- art.1 al.(3) a Constituției RM,Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului,drepturile și libertățile lui,libera dezvoltare a personalității umane,dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

- art.4 al.1 a Constituției RM,Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului,cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

- art.7 a Constituției RM,Constituția Republicii Moldova este Legea Supremă Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

- art.16 a Constituției RM,respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorie primordială a statului.Toți cetățenii RM sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

14.2.Conform art.1 al.2 a Legii nr.131 di 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier,constatăm că prezenta lege reglementează relațiile juridico-sociale din domeniul traficului rutier,stabilind drepturi și obligații,responsabilități ce vizează traficul rutier din punctul de vedere al asigurării desfășurării lui fluente și în plină siguranță,ceea ce presupune protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice,apărarea proprietății acestora,ocrotirea sănătății, integrității corporale și a vieții participanților la trafic.

14.3.Art.3 a Legii nr.131 di 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier, stipulează principiile de bază privind garantarea siguranței traficului rutier și anume:

a) prioritatea vieții și integrității corporale a participanților la trafic asupra rezultatelor activităților economice;

b) prioritatea responsabilității statului privind garantarea siguranței traficului rutier față de responsabilitatea participanților la trafic;

c) respectarea intereselor persoanei,ale societății și ale statului în activitatea de garantare a siguranței traficului rutier;

d) abordarea problemei privind garantarea siguranței traficului rutier prin programe cu obiective bine determinate.

14.4.Luînd în considerație cele menționate mai sus, prezenta lege este menită și vine cu principii de bază întru garantarea siguranței traficului rutier și nu este chemată de-a pune carevai interdicții sau ar facilita unele persoane fizice sau juridice, ulterior legiuitorul modifică art.53 a Legii nr.131 di 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier cu două aliniate noi,și anume:

- art.53 al.2/1 Legii nr.131 din 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier, prevede următoarele: Este interzisă circulația pe drumurile publice a autovehiculelor cu plăcile cu număr de înmatriculare din unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și municipiului Bender în cazul conducătorilor de autovehicole care dețin permis de conducere al Republicii Moldova,emis în modul stabilit de legislația națională și domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova, precum și circulația autovehiculelor cu plăcile cu număr de înmatriculare dintr-un stat străin nerecunoscut de Republica Moldova.

- art.53 al.2/2 a Legii nr.131 din 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier, mai stipulează următoarele: Prin derogare de la aliniatul 2/1 se permite circulația pe drumurile publice a autovehiculelor cu plăcile cu număr de înmatriculare din unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și municipiul Bender în cazul conducătorilor de autovehicole care dețin permis de conducere al Republicii Moldova, emis în modul stabilit de legislația națională,și domiciliează pe teritoriul Republicii Moldova, dacă autovehiculele sînt în proprietatea agenților economici din unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și municipiul Bender și dacă conducătorii de autvehicole sînt angajați ai acestora.

14.5.Potrivit prevederilor contestate art.53 al.2/1 și art.53 al.2/2, a Legii nr.131 din 07.06.2007,privind siguranța traficului rutier, legiuitorul adoptînd aliniatele susprectate a ignorat prevederile Constituției Republicii Moldova, Tratatetele Internaționale la care RM este parte,cît și art.1 și art.3 a Legii nr.131 din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier, ignorîndule în totalmente în așa mod facilitînd doar agenții economici din stînga Nistrului.

14.6. Considerăm că aliniatele susprectate nu ameliorează situația și nici nu asigură siguranța traficului rutier și nici nu-l ușurează,dimpotrivă încalcă egalitatea în drepturi a participanților la traficul rutier.

Aceste norme nu corespund criteriilor de calitate a legii - nu sunt constituțional legale,aplicarea lor contravine principiului legalității,al preeminenței dreptului într-un stat democratic,încalcă dreptul privind egalitatea - art.16 din Constituția RM, protecția cetățenilor Republicii Moldova - art.18 din Constiuția RM.

Art.20 a Constituției RM stipulează că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile,libertățile și interesele sale legitime.

14.7.Conform art.54 din Constituție,în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngereri decît celor prevăzute de lege,care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale,integrității teritoriale, bunăstării economice a țării,ordinii publice,în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Conform prevederilor art.54 aln.2 a Constituției RM nu admite restrângerea drepturilor și libertăților proclamate în art.1 al.(3), art.4, art.7, art.8, art.16, art.18, art.20 - 24 din Constituția Republicii Moldova.

14.8.Art.20 a Constituție RM,clar stipulează că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile,libertățile și interesele sale legitime.Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție,necătînd la calitatea procesuală a persoanei.

14.9.Prevederile contestate a art.53 al.2/1- al.2/2 a Legii nr.131 din 07.06 .2007, privind siguranța traficului rutier,nu protejează cetățeanul RM,dar este lipsit în mod arbitrar de protecția din partea statului,condiționînd restricții neechitabile conform situației social-economice de facto.

14.10.În sprijinul sesizării înaintate și în susținerea argumentelor, înțelegem prezenta solicitare pe următoarele prevederi legale:

1) Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova

Articolul 1 al.3.Statul Republica Moldova.

Republica Moldova este un stat de drept,democratic,în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane,dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului.

al.1.Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

al.2.Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7 Constituția,Legea Supremă.

Constituția Republicii Moldova este Legea Supremă.Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8 Respectarea dreptului Internațional și a Tratatelor Internaționale.

al.1. Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatelor la care este parte,să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Articolul 15.Universalitatea.

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16.Egalitatea.

al.1.Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorie primordială a statului.

al.2.Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 18.Protecția cetățenilor Republicii Moldova.

al.1.Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de protecția statului atît în țară cît și în străinătate.

Articolul 20. Accesul liber la justiție.

al.1. Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

al.2. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

al.1. Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

al.2. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

Articolul 26. Dreptul la apărare.

al.1. Dreptul la apărare este garantat.

al.2. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

al.3. În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

al.1. În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

al.2. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

al.3. Prevederile aliatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

al.4. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

2. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 Cu privire la interpretarea art.135 al.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), (sesizarea nr.55b/2015.)

71. Excepția de neconstituționalitate reprezintă o acțiune procesuală de apărare, prin care Curtea Constituțională este sesizată supra neconcordanței cu prevederile Constituției, a unor dispoziții legale, aplicabile în cauza dedusă instanței de judecată.

80. Curtea menționează: Dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului, la un proces echitabil.

În sensul articolului 135 al.(1) lit.a) și g) coroborat cu art.20, 115-116, art.134 din Constituție:

- Existența incertitudinii privind constituționalitatea legilor, Hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze

află pe rolul său, **instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;**

- Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către **oricare din părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată, din oficiu.**
- Sesizare Cu privire la efectuarea controlului constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor pe rolul cărora se află cauza.
- Judecătorul ordinar nu se pronunță supra temeiniciei sesizării sau supra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
 - (1) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în art.135 al.1 lit.a) din Constituție.
 - (2) Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - (3) Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
 - (4) Nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate.

Hotărârea Curții Constituționale nr.30 din 21.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.521 al.(2) din CPP a RM (sesizarea nr.1,,32g/2018).

24. Curtea menționează: protecția persoanei (fizice sau juridice) constituie una dintre atribuțiile de bază ale statului, iar posibilitatea persoanei de a utiliza, în instanța de judecată, toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa constituie un remediu efectiv pentru asigurarea unui proces echitabil, principiu care se desprinde din cuprinsul articolului 20 al.(1) din Constituție.

26. Curtea a considerat incident articolul 26 din Constituție, deoarece dreptul la apărare constă din totalitatea prerogativelor și posibilităților pe care le au, potrivit legii, persoanele în vederea apărării intereselor lor.

**3.CODUL CONTRAVENȚIONAL AL REPUBLICII MOLDOVA
Legea nr.218-XVI din 24.10.2008**

Articolul 16. Răspunderea contravențională a persoanei fizice.

Este posibilă de răspundere contravențională persoana fizică care în momentul săvârșirii contravenției, are împlinită vârsta de 18 ani.

Articolul 17. Răspunderea contravențională a persoanei juridice.

O persoană juridică cu excepția autorităților publice, este posibilă de răspundere contravențională pentru o faptă prevăzută de Codul Contravențional.

Participanții la procesul contravențional

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Articolul 385. Agentul constatat.

Articolul 386. Procurorul.

Articolul 387. Victima.

Articolul 388. Martorul.

Articolul 389.Specialistul.

Articolul 390.Expertul.

Articolul 391.Interpretul,traducătorul.

Articolul 392.Apărătorul.

Articolul 392/1.Consilierul de probațiune.

Articolul 5.Principul Legalității.

- 1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu Legea contravențională.
- 2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sânt interzise.
- 3) Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului.Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude,inumane ori degradante.

Articolul 6. Principiul egalității în fața legii.

- 1) Persoanele care au săvârșit contravenții sânt egale în fața legii și a autorităților publice și sânt supuse răspunderii contravenționale fără deosebire de rasă, naționalitate, limbă, religie, sex, apartenență politică, avere, origine socială sau de orice altă situație.
- 2) Conform prevederilor Constituției, ale altor legi și/sau ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, anumite categorii de persoane pot beneficia de condiții speciale de urmărire cotravențională sau de garanția de a nu fi supuse urmăriri și răspunderii contravenționale.

Articolul 7. Principiul dreptății.

Persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. În baza celor invocate ,solicităm Curții Constituționale să declare neconstituționale:

- art.53 al.2/1 Legii nr.131 di 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier, care prevede : Este interzisă circulația pe drumurile publice a autovehiculelor cu plăcile cu număr de înmatriculare din unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și municipiului Bender în cazul conducătorilor de autovehicole care dețin permis de conducere al Republicii Moldova,emis în modul stabilit de legislația națională și domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova, precum și circulația autovehiculelor cu plăcile cu număr de înmatriculare dintr-un stat străin nerecunoscut de Republica Moldova.

- art.53 al.2/2 a Legii nr.131 din 07.06 .2007,privind siguranța traficului rutier, care avantajează persoanele juridice, stipulând următoarele: Prin derogare de la aliniatul 2/1 se permite circulația pe drumurile publice a autovehiculelor cu plăcile cu număr de înmatriculare din unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și municipiul Bender în cazul conducătorilor de autovehicole care dețin permis de conducere al Republicii Moldova, emis în modul stabilit de legislația națională,și domiciliează pe teritoriul Republicii Moldova, dacă autovehiculele sînt în proprietatea agenților economici din unitățile administrativ-teritoriale din

stînga Nistrului și municipiul Bender și dacă conducătorii de autvehicule sînt angajați ai acestora.

VI - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Anterior Curtea Constituțională nu s-a expus supra constituționalității dispozițiilor legale criticate prin această sesizare.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

VIII - DECLARAȚIA și semnătura.

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul r-l Căușeni

Data 20.04.2021

ION CÎRLIG

Dosarul nr. 5r-58/2020
4-20162655-18-5r-24122020

Î N C H E I E R E

28 aprilie 2021

or. Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul Central)

Instanța de judecată compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Cu participarea:

Contestatarului

Apărătorului contestatarului

Agentului constatator

Ina Țibîrnă

Svetlana Dimitrenco

Nicolae Arion

Ion Cîrlig

Vadim Cebotari

Judecând în ședință publică cererea înaintată de avocatul Cîrlig Ion, în interesele contestatarului Arion Nicolae, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, în cauza contravențională la contestația depusă de Arion Nicolae împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție nr. MAI5153429 din 17.12.2020 și a deciziei de sancționare în baza articolului 231¹ din Codul contravențional,

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Judecătoriei Căușeni (sediul Central) se află cauza contravențională la contestația depusă de Arion Nicolae împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție nr. MAI5153429 din 17.12.2020 și a deciziei de sancționare în baza articolului 231¹ din Codul contravențional, dosarul nr. 5r-58/2020 (4-20162655-18-5r-24122020).

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI5153429 din 17.12.2020 Arion Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției administrative prevăzute de articolul 231¹ din Codul contravențional – *conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru de către o persoană care are domiciliul în altă localitate decât localitățile din stânga Nistrului, municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni*, iar prin decizia agentului constatator din aceeași dată acesta a fost sancționat cu amendă în valoare de 60 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei.

Ca urmare, la 21 decembrie 2020, Arion Nicolae a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI5153429 din 17.12.2020 și a deciziei de sancționare în baza articolului 231¹ din Codul contravențional, solicitând declararea nulității absolute a procesului-verbal și a deciziei de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

La 21 aprilie 2021, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Cîrlig Ion, acționând în interesele contestatarului Arion Nicolae, a înaintat instanței o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, iar, în acest sens, sesizarea Curții Constituționale, pentru a verifica constituționalitatea articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier.

În motivarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, avocatul Cîrlig Ion a indicat că, la adoptarea prevederilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, au fost ignorate în totalitate dispozițiile Constituției Republicii Moldova, Tratatelor Internaționale la care Republica Moldova este parte, dar și ale

articolelor 1 și 3 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, în așa mod facilitând doar agenții economici din stânga Nistrului.

La fel, a menționat avocatul Cîrlig Ion că aliniatele indicate mai sus nu garantează securitatea traficului rutier și nici nu-l ușurează, dimpotrivă încalcă egalitatea în drepturi a participanților la traficul rutier. Astfel, consideră, că aceste norme nu corespund criteriilor de calitate a legii - nu sunt constituțional legale, iar aplicarea lor contravine principiului legalității, al preeminenței dreptului într-un stat democratic, încalcă dreptul privind egalitatea – articolul 16 din Constituția Republicii Moldova, precum și protecția cetățenilor Republicii Moldova – articolul 18 din Constituția Republicii Moldova.

A mai invocat autorul cererii că, Curtea Constituțională exercită nu numai controlul constituționalității actelor normative contestate, dar examinează și sensul atribuit acestora în practica aplicării lor de către organele de drept, iar până în prezent nu există o hotărâre a Curții Constituționale având ca obiect examinarea dispozițiilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier și a practicii de aplicare a lor sub aspectul expus în cererea autorului.

Astfel, a solicitat avocatul Cîrlig Ion sesizarea Curții Constituționale, prin ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru a verifica constituționalitatea prevederilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, deoarece stipulările legale menționate nu asigură securitatea traficului rutier și nici nu-l ușurează, dimpotrivă încalcă egalitatea în drepturi a participanților la traficul rutier.

În ședința de judecată, contestatarul Arion Nicole și apărătorul său, avocatul Cîrlig Ion, au susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și au solicitat admiterea acesteia.

Agentul constator, Cebotari Vadim, nu a făcut obiecții cu privire la cererea înaintată de partea apărării și a comunicat că lasă la discreția instanței soluționarea acesteia, după verificarea, în prealabil, a faptului dacă anterior Curtea Constituțională nu a fost sesizată cu cereri similare pe alte dosare contravenționale.

Studiind cererea formulată de apărătorul contestatarului și sesizarea înaintată, analizând argumentele invocate de părți, prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile legale ce guvernează speța, instanța apreciază ca fiind întemeiată cererea înaintată de avocatul Cîrlig Ion, în interesele contestatarului Arion Nicole, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și care urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Conform prevederilor articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesului judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său sesizează Curtea Constituțională.

Potrivit dispozițiilor articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

La capitolul ce ține de excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a accentuat că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

Astfel, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a hotărât că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce

- urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
 - sesizarea privind controlul constituțional unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza;
 - judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică, că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre a Curții având ca obiect prevederile contestate;
 - Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În acest sens, se cere a fi precizat că, odată fiind invocată excepția de neconstituționalitate în cauza contravențională menționată, competența instanței de judecată se limitează în mod exclusiv doar la verificarea întrunirii condițiilor menționate expres în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, ori verificarea constituționalității normelor constatăte constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în cazul neîntrunirii condițiilor indicate. În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În partea ce ține de condițiile necesare sesizării Curții Constituționale, instanța de judecată notează că, în speță, avocatul Cîrlig Ion, acționând în interesele contestatarului Arion Nicolae Iurie, a invocat neconstituționalitatea prevederilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, prevedere care se include în sfera de aplicabilitate a articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, conform căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prevederile invocate de apărătorul contestatarului, ca fiind neconstituționale, în mod cert urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei contravenționale, ori dispozițiile articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, la fel ca și articolul 231¹ din Codul contravențional, pentru încălcarea căruia a fost sancționat contestatarul, au fost introduse prin același act normativ – Legea nr. 170/26.07.2018, iar ulterior au fost modificate prin aceeași lege – Legea nr. 321/30.11.2018.

În partea ce ține de existența unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată remarcă faptul că, articolul 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, precum și articolul 231¹ din Codul contravențional nu a fost supus verificării sub aspectul constituționalității normelor menționate, nefiind dată o apreciere.

Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite toate condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate și că cererea înaintată în acest sens de către avocatul Cîrlig Ion, în interesele contestatarului Arion Nicolae, urmează a fi admisă, cu

sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier.

Totodată, admiterea cererii în cauză și sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, implică, în mod imperativ, prin prisma prevederilor articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală și a prevederilor Hotărârii nr. 2 din 09 februarie 2016 adoptată de Curtea Constituțională, suspendarea judecării cauzei contravenționale la contestația depusă de Arion Nicolae împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție nr. MAI5153429 din 17.12.2020 și a deciziei de sancționare în baza articolului 231¹ din Codul contravențional.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală și prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016,

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Cîrlig Ion, în interesele contestatarului Arion Nicolae, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor articolului 53 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, prin prisma corespunderii acestora cu prevederile articolelor 16 și 18 din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă examinarea cauzei contravenționale la contestația depusă de Arion Nicolae împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție nr. MAI5153429 din 17.12.2020 și a deciziei de sancționare în baza articolului 231¹ din Codul contravențional.

Se expediază Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Ion Cîrlig și încheierea instanței din 28 aprilie 2021, pentru examinarea admisibilității excepției de neconstituționalitate.

Încheierea este definitivă.

Președintele ședinței, judecătorul

/semnătura/

Ina ȚÎBÎRNĂ

Copia corespunde originalului.

Judecător

Ina ȚÎBÎRNĂ

